

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ 11^{0Υ} & 63^{0Υ}
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Θέμα : Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί

(εις μνήμην του καλού μας συναδέρφου, κυρίου Κώστα Παύλου, που έφυγε αρχές του Μάη)

Τ. 21 29-5-2013

Πηγή: «Έντα ΛεΣάν, 1990, Μαθαίνοντας να Λέμε Αντίο, Εκδ Θυμάρι, σ. 93-97»

Ο θάνατος μας διδάσκει για τη ζωή

Αν κανείς από σας έχει επισκεφτεί ποτέ κάποιο παλιό νεκροταφείο, ίσως θα διάβασε στις ταφόπλακες πόσα παιδιά πέθαναν, πόσες μητέρες πέθαναν στον τοκετό, πόσα παιδιά και γονείς πέθαναν από αρρώστιες που ίσως δεν έχετε ξανακούσει πια.

Πριν από χρόνια, οι περισσότεροι άνθρωποι πέθαιναν στο κρεβάτι του σπιτιού τους. Μέχρι πριν μερικές δεκαετίες, ελάχιστοι άνθρωποι πήγαιναν στα νοσοκομεία, και δεν υπήρχαν νεκροθάλαμοι στις εκκλησίες. Ο θάνατος ήταν ένα τόσο συνηθισμένο μέρος της καθημερινής ζωής, ώστε τα παιδιά συμμετείχαν σε οποιαδήποτε εμπειρία μπορεί να είχαν οι οικογένειές τους, γύρω από το θάνατο συγγενών. Οι οικογένειες πάλι αγαπούσαν ο ένας τον άλλον και πενθούσαν γι' αυτούς τους θανάτους, δεν τους θεωρούσαν όμως κάτι απρόσμενο. Ο θάνατος ήταν ένα οικείο και αναπόφευκτο μέρος της ζωής.

Οι επιστημονικές ανακαλύψεις των τελευταίων χρόνων τ' άλλαξαν όλα αυτά. Πολλές αρρώστιες καταπολεμήθηκαν. Οι εγχειρήσεις είναι πολύ ασφαλέστερες. Ο τοκετός είναι πολύ ασφαλέστερος. Και είναι πια λιγότερο συχνές οι σοβαρές αρρώστιες στα παιδιά. Έχουμε καλύτερη διατροφή, καλύτερη οδοντιατρική περίθαλψη και άλλα είδη προληπτικής ιατρικής. Η ζωή μας διαρκεί περισσότερο και είναι πιο υγιής.

Βαθμιαία, ο θάνατος έγινε λιγότερο συνηθισμένος στην καθημερινή μας ζωή. Λίγοι άνθρωποι πέθαιναν στο σπίτι. Τις περισσότερες φορές αυτοί που πέθαιναν ήταν γέροι. Τα παιδιά και οι γονείς μπορούσαν να ζουν για πολλά χρόνια χωρίς να ακούσουν ποτέ για το θάνατο κάποιου που αγαπούσαν. Δυστυχώς, καμιά γενιά δεν έζησε ποτέ χωρίς να ακούσει για ανθρώπους που σκοτώνονται στον πόλεμο... Παρόλα αυτά, το γεγονός του θανάτου αντιμετωπιζόνταν και συζητιόταν όλο και λιγότερο. Λες και οι άνθρωποι πίστευαν ότι αν κανένας δε μιλούσε για το θάνατο, ίσως ο θάνατος να έφευγε μακριά τους.

Όλο αυτόν τον καιρό, οι γονείς προστάτευαν τα παιδιά τους- δεν τα έπαιρναν μαζί στις κηδείες, προσπαθούσαν να μη δείξουν τον πόνο τους μπροστά στα παιδιά, δεν τους μιλούσαν για το θάνατο.

Τώρα τελευταία, οι άνθρωποι άρχισαν να συνειδητοποιούν ότι η αντιμετώπιση αυτή είναι παράλογη. Όταν ερχόταν ένας θάνατος, ούτε οι μεγάλοι ούτε τα παιδιά ήξεραν τι να κάνουν, πώς να αισθανθούν. Και εφόσον μεταχειρίζονταν το θάνατο σαν κάτι άσχημο και πολύ φοβερό να τ' αναφέρουν συχνά οι άνθρωποι που πέθαιναν ήταν πολύ μόνοι. Κανείς δεν τους άφηνε να μιλήσουν για τους φόβους τους. Κανείς δεν τους έλεγε έναν ειλικρινή αποχαιρετισμό. Και πολλά παιδιά μεγάλωσαν νιώθοντας μεγάλη αμηχανία για το θάνατο, μην ξέροντας πώς να φερθούν ή τι να πουν. Είχαν όμως πολλές απορίες για το θάνατο, φοβόντουσαν όμως να ρωτήσουν οτιδήποτε .

Ευτυχώς όλα αρχίζουν να αλλάζουν. Σ' ολόκληρη τη χώρα υπάρχουν άνθρωποι που μελετούν και γράφουν για αυτό το πρόβλημα. Για να βοηθήσουν τους ανθρώπους που ξέρουν ότι θα πεθάνουν να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, να νιώσουν κοντά στους ανθρώπους που αγαπούν και να έχουν την ευκαιρία να αποχαιρετιστούν, να πεθάνουν με αξιοπρέπεια

νιώθοντας ότι αποτελούν μέρος της οικογένειας. Και βρίσκουμε τρόπους να βοηθήσουμε τους συγγενείς και φίλους να μείνουν κοντά σε κάποιον που πεθαίνει. Μάθαμε επίσης ότι τα παιδιά υποφέρουν πάρα πολύ όταν μένουν απ' έξω, όταν δεν παίρνουν την βοήθεια που χρειάζονται για να αντιμετωπίσουν το θάνατο κάποιου που αγαπούν.

Δεν μπορούμε να κρυφτούμε από το θάνατο. Είναι ένα μέρος της ζωής. Όταν αρχίσουμε να αντιμετωπίζουμε το νόημα του θανάτου, μπορούμε να μάθουμε για το πώς θα αντιμετωπίζουμε και το νόημα της ζωής.

Ένας διάσημος συγγραφέας, ο Μπέρναρντ Σω είπε: «Ο πόνος που νιώθουμε στην ψυχή είναι το μάθημα που μας δίνει η ζωή».

... όταν μας συμβαίνει κάτι κακό που μας κάνει να νιώθουμε μεγάλη λύπη, μαθαίνουμε κάτι νέο και σημαντικό – μαθαίνουμε πόσο σημαντικό και υπέροχο είναι να ζούμε. Ο πόνος από το θάνατο ενός γονιού μας διδάσκει πόση αξία μπορεί να έχει ένας άνθρωπος και πόσο πολύτιμος μπορεί να είναι. Μια τέτοια εμπειρία μας διδάσκει ότι η ζωή (και η δική μας και των άλλων) είναι κάτι ιερό και έχουμε χρέος να το σεβόμαστε.

Η μητέρα και ο πατέρας σου ήταν διαφορετικός από οποιονδήποτε άλλον άνθρωπο στον κόσμο. Ποτέ δεν υπήρξε κανένας άλλος σαν αυτόν ή αυτήν- και ποτέ δεν πρόκειται να υπάρξει. Τι καταπληκτική διαπίστωση! Αν όλοι ήμασταν ίδιοι, δεν θα είχε και τόση σημασία αν πέθαινε κάποιος. Ο θάνατος είναι τόσο οδυνηρός επειδή αυτός ο άνθρωπος ήταν μοναδικός. Μπορούμε βέβαια, να βρούμε άλλους και να αγαπήσουμε. Κάθε αγάπη όμως είναι ιδιαίτερη και διαφορετική.

Ένα άλλο μάθημα που μας διδάσκει ο θάνατος είναι ότι κανένας ποτέ δεν πεθαίνει απόλυτα. Όταν κάποιος πεθαίνει, ανακαλύπτουμε πόσα πολλά έχει αφήσει πίσω του. Όταν αρχίσεις να το σκέφτεσαι αυτό φαίνεται απίστευτο. Κάθε άνθρωπος που ζει αλλάζει τον κόσμο γύρω του λίγο ή πολύ και αφήνει ένα μεγάλο μέρος του εαυτού του σ' αυτούς που ζουν μετά από αυτόν. Τα παιδιά βέβαια είναι ένα υπέροχο δώρο που ο γονιός αφήνει στον κόσμο.. Ή πάλι ένας δάσκαλος μπορεί να αφήσει πίσω του εκατοντάδες παιδιά που θα θυμούνται ότι ο δάσκαλος αυτός μπορούσε να διδάσκει αριθμητική με τρόπο που τα έκανε να διασκεδάζουν και να μη βαριούνται. Ένας ελαιοχρωματιστής μπορεί να αφήσει πίσω του πολλές ευτυχισμένες οικογένειες που ζουν σε σπίτια βαμμένα με ωραία χρώματα. Μια καλή μαγείρισσα αφήνει πίσω της πολλές και θαυμάσιες συνταγές. Μια μητέρα μαθαίνει στο παιδί της ωραία νανουρίσματα που η δική της μητέρα της είχε μάθει και που τα παιδιά της θα μάθουν στα δικά τους παιδιά. Ο άνθρωπος αφήνει αναμνήσεις και πράξεις...